

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVI. Ч. 191. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ЧЕТВЕР, 23-ГО СЕРПНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 23, 1979 No. 191. VOL. LXXXVI.

В АШФОРДІ ВІДБУВАЄТЬСЯ III-Й КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОЇ БАПТИСТСЬКОЇ МОЛОДІ

Ашфорд, Конн. (О. Гарбузок тел.). — У понеділок, 20-го червня, тут в Євангельсько-баптистському центрі почався III-й Конгрес Об'єднання Української Баптистської Молоді. На привітальному Богослуженні брала участь молодь з Канади, ЗСА, гості з Південної Америки, Австралії та з інших країн включно з Україною.

Конгрес відкриває голова Всеукраїнського Об'єднання Баптистської Молоді пастор Михайло Якубович, звертаючи увагу на гасло Конгресу — "Молодь для Христа". Учасники конгресу, під проводом Олеса Гарбузка, відповіли гімни конгресу — "Вище прапора здійснюйте, всьому світові заповідайте, що день перемоги настав". Конгресовим хором, який співав "над рідним нам краєм вже сходить сонце волі", керував пастор Іван Ковальчук.

Провідник молоді з Аргентини Іван Слободян привітав конгрес від української баптистської молоді Південної Америки. Письмові привіти наспіли від об'єднань молоді й об'єднань церков з різних країн

світу. Благословення від Всеукраїнського Євангельсько-баптистського Братства і від Української Баптистської Церкви та глибока проповідь проф. Л. Левницького з біблійного коледжу у Вінніпегу, Канада, стимулювали думки і почуття присутніх учасників конгресу, який буде продовжуватися до неділі, 26-го серпня. В програмі конгресу передбачені семінари на такі теми, як важливість української родини, селянська стика, перевага релігійного виховання молоді, діяльність молоді в церкві та інші важливі теми для релігійного життя молоді. Серед головних доповідачів є: нещодавно прибулий з України Станіслав Настека, проф. Л. Левницький, пастор Олеса Гарбузок, пастор Володимир Домашовець, пастор Іван Барчук, ред. Тимофій Івашченко та інші діячі баптистського руху.

Впродовж конгресу відбуватиметься 34-й З'їзд Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА під проводом голови пастора В. Домашовця.

Амбасадор Стравс стурбований, не знає хто керує політикою щодо Близького Сходу

Вашингтон. — Призначений президентом Картером спеціальний амбасадор для справ Близького Сходу Роберт Стравс, колишній голова Демократичної партії, вернувшись з своєї 4-денної мисії до Єгипту й Ізраїля та заявив журналістам у тому самому літаку, що його місія "не була дуже успішною". За твердженням "Ні Таймсу" — Роберт Стравс буде намагатися з'ясувати, хто властиво керує політикою, що стосується Близького Сходу, бо президент Картер ніби дав йому.

Стравсові, найширші уповноваження, а тим часом вже після відліту з Вашингтону Стравс дістав коверту з докладно написаними інструкціями від Державного департаменту чи від дорадника для справ крайової безпеки Збігнева Бжезінського, в яких межах він повинен вести переговори з ізраїльськими і єгипетськими лідерами. Це бачимо-то дуже зв'язало його і обнесило йому свободу рухів.

Американський негритянський лідер відбудує зустріч з речниками палестинців

Нью-Йорк, Н. Й. — Негритянський провідник організації — Південна Християнська Провіднича Конференція — відбудує зустріч тут в понеділок, 20-го серпня, з речниками Палестинської Визвольної Організації (ПВО) та запланує їх у повній підтримці людських прав для всіх палестинців, включно з правом на самовизначення у їхній власній батьківщині.

Під час пресконференції провідник Південної Християнської Провіднича Конференції о. Джозеф Ловері заявив, що він та інші провідні члени ним очолюваної організації закликають речників ПВО, в тому й офіційного obserwatora при Об'єднаних Націях Зеді Лябіба Терзі, до мирного пологдження конфлікту на Близькому Сході та до визнання палестинцями існування Ізраїля як окремої держави згідно з резолюцією ч. 242 Ради Безпеки ООН. Негритянські лідери підтвердили, що вже наступного дня вони мали зустрітись з представниками Ізраїля в ООН.

Революційні партизани в Родезії визмуть участь у мировій конференції в Лондоні

Лондон. — Революційні партизани з Патріотичного Фронту, які поборювали збройно білий режим прем'єра Іана Сміта і після встановлення коаліційного біло-чорного уряду в Родезії — перезаїли на Зимбабве — поборювали також той коаліційний режим, називаючи її чорного прем'єра Музореу "лаксем білих", — погодилися взяти участь у конференції, що її скликає британський прем'єр Маргарета Тачер для заведення в Родезії остаточного миру. Однак лідер Патріотичного Фронту Йошуа Нкомо, католик, запевняє, що його участь в Лондон-

Стравс стурбований опозицією однаково від ізраїльського прем'єра Бегіна як теж стигпетського президента Садата проти окремої американської резолюції, яка мала б бути зголошена в найближчий четвер на засіданні Ради Безпеки ООН, де будуть розглядати резолюцію Кувейту про призначення палестинцям права самовизначення. Стравс — пишуть газети — схилився до того, щоб ЗСА старалися за відкладення того засідання чи пак голосування над будь-якою резолюцією на Раді Безпеки ООН, але в Державному департаменті існують до цього тенденції — такі зголошені власні резолюції, що її змісту поки що не оприлюднено. Пресовий секретар Державного департаменту заперечує, наче б існували будь-які розбіжності між амбасадором Стравсом та іншими високими чинниками Білого Дому й Державного департаменту. В цій справі має відбутись широка нарада в Білому Домі.

Заяви о. Ловері, твердять політичні спостерігачі, підтверджують здогади, що американські негритянські лідери бажать встановити країн зв'язки з палестинцями та що вони підтримуватимуть змагання цих останніх за встановлення самостійної палестинської держави. Під цим кутом йтиме натиск з їхньої сторони на уряд ЗСА у його ролі посередника між Ізраїлем та арабами.

Ловері признався, що зацікавлення американських негрів палестинцями і ситуацією на Близькому Сході прийшло у наслідок резигнації амбасадора ЗСА в ООН Андрю Янга після того, як виявилось, що Янг відбудує зустріч з Терзі під кінець минулого місяця без дозволу Білого Дому і Державного департаменту. Ловері сказав, що він свідомий того, що його підтримка палестинців може мати від'ємні наслідки на відносини між негритянською і жидівською громадами у ЗСА, тому й закликав він зустріч з представниками Ізраїля та жидівської громади в надії на "давшу тісну співпрацю".

тупії Родезії, за якою біла меншість в Родезії — кругло 220,000 білих на кругло 6 мільйонів населення, у величезній більшості чорних, зберігали надалі не пропозицій великі політичні й економічні привілеї.

В ІРАНІ ЗАКРИТО 22 ОПОЗИЦІЙНІ ГАЗЕТИ, ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ЗАКОЛОТ

Тегран. — В Ірані закрито 22 опозиційні часописи, однаково Національного Демократичного Фронту, як лівих просоветських чи цілком марксистських (комуністичних) груп, як теж закрито турецьку газету, яка помістила карикатуру 79-літнього лідера Аятолли Хомейні. Поруч із репресіями проти будь-якої опозиції і намаганням зліквідувати небезпеку збройного перевороту проти теперішнього ісламського режиму — найбільше уваги іранського уряду і широких кіл іранського суспільства притягнула до себе війна проти повстання курдів. Курди, які поділені поміж три окупантські країни — Іран, Ірак і Туреччину, нараховують разом яких 12 мільйонів душ і від років борються за об'єднання в одній власній державі чи за територіальну автономію в наведених країнах, головні в Ірані, де їх найбільше. В минулому тижні курдівським повстанням вдалося захопити місто Павег, 300 миль від Теграну, та взяти в

полон багато іранських військовиків, з-поміж яких вони відрізали голови 18-ом "революційним гардістам", елітарного війська, що його зорганізовано після перемоги ісламської революції проти шаха Різи Па

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1983

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Розумна порада Янга

Андрю Янг, американський амбасадор до Об'єднаних Націй, який в минулому тиждні зголосив свою димісію, і президент Картер, — жаль! — прийняв її, наговорив був під час свого урядування багато дечого, що ставило в клопітливому становищі президента Картера й ціле американське суспільство. Проте ніхто не відмовляв йому заступ, що їх він зробив для покращання відносин між Америкою і чорними африканськими країнами, в яких Андрю Янг, мурин і гарний зовнішнім виглядом і гідними манерами, користувався пошаною і популярністю. Ніхто теж не може закинути Янгові, людини з високою освітою, що він не має прикметного американським „коммон сенсу“ — здорового глузду, тармашо його вислови про кубинське військо в Африці, як „позитивний стабілізуючий елемент“, чи про те, що в Америці „є також сотні, а то й тисячі політичних в'язнів, включно з Патріцією Герст“ — не були на висоті дипломатичного хисту. А втім, відходячи із свого становища — не тому, що без дозволу згорі стрівуся з представниками палестинських екстремістів, а тому, що застав у зустрічі на різній ладі з'ясувався — усюй неначе прощальний промови до лідерів муринського суспільства в Америці палко закликав, щоби його відхід не використовувало для поглиблення конфлікту між жидівськими і муринськими громадами в Америці, та взагалі, щоби його особа не стала поштовхом до загострення міжнаціональних і міжрасових проблем.

Це був розумний заклик. Жидів в Америці — кругло 4 мільйони, негрів — кругло 22 мільйони. Проте впливи жидів на американську внутрішню і закордонну політику жидів більші, як відлив негрів, просто тому, що в руках жидів — велика частина „міді“ — преса, радіо, телевізія — і поважна частина промислу і торгівлі. Проте 22-мільйонна громада чорних — це чинник, з яким Президент і вся державна верхівка мусить рахуватися. В рбих випадках грає роль моральний чинник: історія жидівського народу густо засяна кривавими трагічними подіями — від часу зруйнування Єрусалиму після здавлення жидівського повстання за римського імператора Тита — почерез переслідування в середніх віках аж до „голокавету“ за Гітлера, вся та мартірологія, після якої прийшли докази подивуваної туги і хоробрости жидів у боротьбі за свою невеличку самостійну державу, Ізраїлю від 1948 року, все воно складається на аргументи, задля яких Америка і американське суспільство підтримують Ізраїль і дають йому моральну, політичну, матеріальну й військову допомогу. Знову ж американські провідні мужі не можуть забути, що шойно від Громадянської війни за Лінкольна почалося визволення американо-негрів з невольничства та почався процес емансипації, процес їхньої інтеграції в американський колектив. І цей процес ще не зовсім закінчився, бож вистало час до часу, як білі недоліки палать хрест перед приватним будинком якоїсь муринської родини, що спростилося до містечка, де білі „не бажають“ собі співжиття з чорними...

Отож Андрю Янг має повну рацію, коли виступає проти „ахроночної“ расової, релігійної і національної ворожнечі, якої на переломі 70-их і 80-их р.р. 20-го сторіччя не повинно бути. Дисонанси, конфлікти і нехті між жидами й муринами в Америці почалися тоді, коли чорні почали емансипуватися настільки, що постало гасло „чорної сили“ — „блек павер“ — сили економічної, політичної і культурної. Це породило суперництво. А що не використалися ще до самого дна нехті між білою і чорною расами, то ця нехті доводить до білок між молодечими „генгами“ у расово мішаних дільничках різних великих американо-негрів міст. Лнуають взаємні закиди: чорні закидають жидам „расизм“, жиди чорним — „антисемітизм“. Одні і другі поквані орудувати цими термінами — і ми, українці, переконалися про це на власній шкірі. Однакво расизм як і антисемітизм є залишками часів, які давно минули. Тому одні і друге — це зло, що з ним треба боротися. Заява Янга йшла, власне, до ліній тієї боротьби: звільнення його з амбасадорського посту в ОН стояло і стоїть у безпосередньому зв'язку з замиренням на Близькому Сході. А тамошний мир — це інтерес і жидів, і муринів і всіх людей у світі: тамошня германентна війна лежить в інтересі тільки і єдино Москви. Отож, що хоче розмежувати якесь світло і тіні і бути справедливим також у відношенні до Андрю Янга — той мусить признати, що поруч з усіма його нерозумними і словами (наприклад, що президент Ніксон і Форд — це „ж расисти“) — він сказав і розумне слово, закликаючи до замирення між чорними й жидами — в ім'я миру на Близькому Сході.

Д-р Михайло Козак

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В МІННЕСОТІ

(У 65-річчя Української Католицької Громади в Міннеаполісі)

[2]

Ці поселенці, головним чином, не тільки залишилися чинними своїй Церкві, але своєю духовністю переходили кордон регіоналізму зразу взялися до розбудови релігійного громадського життя, яке виводилося з духовності Київської Русі-України. З часом вони також закинули перестарілу назву „русини“ і прийняли нову „українці“.

В 1912 році гурт таких людей зібрався за ініціативою Михайла Гусака, Миколи Мандлена і Тимотея Возняка для обміркування придбання в Міннеаполісі власної церкви. В скорому часі вони створили парафіяльний комітет, а 1-го січня 1913 року о. Константин Киріло, перший парох цієї громади, відправив для них у виїзний заїд „св. Літургію“. Тоді новостворена парафія налічувала біля 50 родин. Завдяки жертвенності цих родин в червні 1913 року закупили клантні землі на розі Шостої і Университетської вулиць, в північно-східній частині міста. На цій площі здвигнено будинок церкви, а 17-го серпня 1912 року вмуровано в неї найперший камінь. Через недугу Преосвященного Сотера Ортинського свячення довершив Архиспископ Джон Айреланд, той самий, котрий в минулому протривав творенню церков східного обряду. В урочистостях взяли участь губернатор Міннесоти Дюлаф Ебергарт, посолник міста Волес Майс, двітор-угорський консул і велике число запрошених священиків. Новозбудовану церкву, зародок українського життя в Міннесоті, назвали іменем св. Константина і його жінки Олени.

Перші роки існування цієї громади не були легкими. Фінансові проблеми, часті зміни або відсутність священиків, припинення приїзду нових емігрантів, посклені намагання Російської Православної Церкви

О. д-р Ю. Шумовський

СУЧАСНИЙ РЕЛІГІЙНО-ПОЛІТИЧНИЙ РУХ В ІРАНІ

[1]

Щоденно читаємо в газетах та бачимо на телепередачі про різні події сусіднього з СССР Ірану. Та країна зі старовинною культурою Шумерів та Акадів у 100-відсотковому відношенні країною мусульманською і відрізняється від інших подібних арабських чи мусульманських країн своїм релігійним фанатизмом та консервативністю, а головним чином релігійною угруповання і напрямку — „шітського“, про що нижче. Я багато розмовляв на цю тему з моїм старим другом, представником Ірану в ООН д-ром Мегіном. Він надзвичайно освічена людина і безумовно є льоляним представником нового іранського уряду.

Отож, весь цей релігійний напрям, що сьогодні має рішальний голос в Ірані, створив ще племянник пророка Мохаммеда і найближчий його співпрацівник Алі, який був одружений з дочкою самого пророка Мохаммеда, котрий же за свого життя признав його своїм духовним заступником і главою правоправних. Вірні йому його послідовники створили напрям в ісламі, що став зватися шітизм (від арабського слова „шія“ — прибічник). Алі в 661 році був убитий. Його мученицька смерть та його хоробрість і заслуги зробили його в очах наслідників — шітів — святым. Вони вірять, що через Алі і на них, проповідників шітства, сходив благодать Бога, і що вони є в даному разі немов посередниками поміж людьми і Богом. Шіти вважають свого

МОЯ ПОЇЗДКА ДО МЕРАНУ...

(Продовження зі стор. 2)

час у частині австрійської армії в Україні. Від нього я довідався, що як наші старшини і всі українці, тоді на італійському фронті, почули про проголошення суверенної України, просили, щоб їх звільнити, щоб вони могли йти боротися за українську державу. Однак австрійська військова команда вважала це за дезерцію і грозила за зраду карю смертю.

Відтак я за порадою старшого австрійця пішов до адміністрації військових цвинтарів у Мерані. В адміністрації дали мені листу, написану німецькою мовою з прізвищами всіх полеглих на італійському фронті і померлих ранених у військовому шпиталі в Мерані від 1914-1918 років. На листі я знайшов такі імена українських старшин, підстаршин, як і числа могили: Цал Антін, Середюк Лукія, інфантерист Сениця Стефан, підстаршина Семак Михайло, старший десятник Сороківський Волод., підстаршина Стрижак Стефан, старший стрілець Тиман Сімко, підстаршина Неученко Олександр, народжений в Україні, старшина-четар Видра Іван, підстаршина Жолкевич Дмитро, народжений в Австрії, підстаршина Мороз Іван, хоруж-

ний Лукасевич Мартин, інфантерист Луцишин Антін, підстаршина-десятник Пиріг Андрій, народжений у Рогатині, виступ Крупка Петро, Клинута Антін, народжений в Україні, підстаршина Голуб Роман, поручник Перегінський Петро, Зуб Іван, народжений в Рогатині, поручник Яворський Володимир, Карась Стефан, Паньківський Михайло, четар Сорока Петро, народжений в Коломиї, підстаршина Якимів Ілько, хорунжий Андрушків Володимир.

Я купив китицю квітів і ставлю її написом німецькою мовою: „Поляти 1914-1918 рр. австрійським старшинам, підстаршинам і стрільцям українського походження. Ваш брат український“.

У глибокій сумній думці, кладучи квіти на могилах, я поставив собі питання, що вони тут вмирали, за що віддали своє молоді життя? Але факт, що в ці часи український наріб був примушений судилом жити під чужим окупантом, маючи чуже державне громадянство і тисячі українського лицарства гинуло на різних фронтах за чужі інтереси, за королів, за цесарів, як також за білих і червоних і царів.

Під враженням смерті проф. Олександра Бережницького

Зробити портрет людини пензлем чи олівцем, не легко. За це діло повинен братися мистець-портретист. Не менш трудно приходить до накреслювати портрет людини словом. Для тієї праці потрібний теж відповідний дар — дар слова. Праця обидвох згаданих портретистів не однакова. Мистець пензля чи олівця, роблячи портрет, зосереджується на рисунку фізичного обличчя людини, з якої бере портрет, а мистець слова бере до уваги передусім прикмети духовного обличчя. І ще є одна різниця між працею обидвох портретистів: мистець пензля чи олівця — подібно, як фотограф, скоплює людину тільки в якомусь моменті, а мистець слова не мусить обмежуватися до моменту, він робить портрет на тлі певного відтинку життя даної людини; іноді навіть на тлі шлоного життя — від коліски до домовини. Такі портрети — це вже, — як хто волисть, — біографії окремих людей.

Професор Олександр Бережницький, який закінчив своє земне життя дня 25-го травня ц. р. заслужив собі на гідний портрет гідного портретиста, — мистець слова, на портрет, що охоплював би шість його многогранного життя.

Я вповні свідомий того, що моя спроба накреслити портрет проф. Олександра Бережницького на трапила б на труднощі. Портрет моєї роботи вийшов би перш за все неповним, бо деякі етапи життя проф. Олександра Бережницького не зовсім добре мені знамі. Подруге мистець слова я не с. Я свентуально можу зарисувати певні контури, які хтось із мистців слова заповнить відповідним змістом, простудіювавши, очевидно, відповідні матеріали про проф. Олександра Бережницького. Друкованих матеріалів про нього поки що — мало. Їх кількість належало б збільшити. Це можуть зробити люди, які знали проф. Бережницького, які зустрічалися з ним на різних етапах його життя: коли він був малим хлопцем, далі — учнем гімназії, студентом університету, учителем середніх шкіл в Рідному Краї і на еміграції, коли він був членом, а потім виховником і в провіді його улюбленої Організації Української Молоді Пласт. Не можна поминути праці проф. Бережницького і на інших відтинках українського суспільного життя. А цих відтинків немало: Товариство „Бойківщина“, УКА, Клуб „Наша Хата“ в Бофалло, СУК „Провидіння“, УНС, Патріархальне Товариство, Товариство Філателістів. Не можна поминути його писань на різні теми, а історичні — в першу чергу. Останньою його працею була „Історія поселення українців в Бофалло й околиці“, яка приготувалася до друку. Проф. Бережницький був довголітнім редактором і співробітником журналу „Літопис Бойківщини“. Залишив цінну збірку українських грошей, поштових марок, відзнак тощо. Залишив не малу бібліотеку.

Мені особисто знайомі є два етапи життя бл. п. Олександра Бережницького: студентські роки (1934-1938) і роки його перебування в Бофалло (1950-1979). Цей другий етап знайомий не тільки мені одному, а й багатьом його співгромадянам, шобільше — багатьом людям української діаспори бож проф. Олександр Бережницький не обмежувався у своїй праці тільки до одної громади. Про цей етап можна буде призибрати найбільше матеріалів, якщо найдуться люди, які задають подати до преси бодай дещо із проробленої

Бл. п. проф. Олександр Бережницький

проф. Бережницьким у тому часі праці.

Я можу зупинитися на хвилину на студентському відтинку життя проф. Олександра Бережницького, бо його студентські роки збіглися з моїми. Розпочали ми студію в Львівському університеті (який тоді був під назвою Яна Казімежа) в 1934 році. Правда — головні ділянки наших студій були різні: його головним предметом була всевітня історія, а моїм — слов'янська філологія, з якою була включена також і українська філологія, з офіційною тоді назвою „Філологія руска“, бо польська влада не дозволяла вживати назви „український“. Професором української філології в тому часі був поляк д-р Ян Янув, а його асистентом — український д-р Теофіл Павловський. Крім свого головного предмету, проф. Бережницький студіював ще — як побічний предмет — українську філологію, щоб мати пізніше змогу виступити українську мову в нижній класі гімназії. Крім того відвідували ми викладачі й семінари суто філософських і педагогічних предметів, таких професорів, як: Казімежа Айдукевича, Романа Інгардена, Мечислава Кройша, Казімежа Сосніцко.

Свої студії проф. Бережницький закінчив у 1938 році, досягнувши ступеня магістра філософії. Закінчення студій, а згодом ще й Друга світова війна перервала нашу зв'язку; наші дороги розійшлися... Зійшлися вони знову по 12-ох роках — тобто в 1950-ому році — у Бофалло.

Моє враження від поновної зустрічі по стільки роках було дещо дивним: у моїй пам'яті зберігся був образ Олександра (так ми звали проф. Бережницького в товариському житті) з юним обличчям, з темною, легко кучерявою, чуприною, а то з'явився чоловік із зрілими чертами обличчя, із слідами свинини... Таке враження відносилось на мене. Не було ради, треба було звикати до змін, але тільки до фізичних, бо духовні прикмети проф. Бережницького залишилися без змін, а — якщо й були зміни — то мінімальні. Хто ближче знав проф. Бережницького, той не міг не звернути уваги на такі риси його характеру, як працьовитість, солідність, любов до порядку, почуття. Ці прикмети проявлялися не тільки в приватному житті, але й у загальному, громадському.

Для доповнення контур свого дуже загального портрету проф. Бережницького подам декілька інших відомостей з його біографії. Проф. Олександр Бережницький народився 22-го серпня 1914 року в Черхаві, Самбірського повіту, де в тому часі його батько о. Олександр Бережницький (з Бережниць) був душпастирем. Мати проф. Бережницького — Марія — походила з Черхави, із знаменитого в Галичині роду Тотомірич.

Прізвище „Бережницький“, яке походить від назви місцевості Бережниця, казало на те, що предки проф. Бережницького належали до шляхти. Воно справді так і було.

Свої хлоп'ячі роки проф. Бережницький провів однак не в самій тільки місцевості свого народження, але й у селі Мшанець (пов. Турка), а згодом у селі Сприня Самбірського повіту. Імнзайну освіту здобув у Самборі. Після університетських студій, про які вже була згадка, під час першої більшовицької окупації Галичини, спочатку вчителював — в середній школі в Самборі, а згодом у неповносередній школі в селі Гордіня Самбірського повіту. В середній школі вчив історію, а в неповносередній, крім історії, ще й інших предметів. Під час німецької окупації (1941-1944) працював як учитель в Учительській Семінарії в Самборі (вчив історію і географію), а крім того був у тому самому місті директором бурси. Викладав також на літніх мaturalних курсах. Від липня 194

З громадою і для громади!
В ошадностях наше майбутнє!

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ

UKRAINIAN SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

1321 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141

Тел.: (215) 329-7080 або 329-7277

- ПЛАТИТИ ВИСОКІ ВІДСОТКИ, А САМЕ:
5% від біжучих ошадностей конт.
6% — від депозитів, залежно від суми і часу
на який вкладється.
- НОВІ 4-РІЧНІ, ВИСОКО-ВІДСОТКОВІ СЕРТИФІКАТИ — мінімум 1,000.00 дол. — висота дивіденди залежить від U.S. Treasury Bills та змінюється кожного місяця.
- "MONEY MARKET" СЕРТИФІКАТИ — мінімум 10,000.00 дол. на 6 місяців приносять около 9% дивіденди.
- ДЛЯ БАЖАЮЧИХ КУПИТИ дім, підприємство, чи будь-яку цінність Українська Щадниця дає позики (mortgages) на дуже вигідних умовах сплати.
- ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ дає правні і нотаріальні поради: згрошешальне заробітні та соціально-забезпечені чеки; продає державні облиг.; видає подорожні чеки (Travelers Cheques); грошові перекази (Money Orders) і т. п.
- ПРАЦЮЮЧІ У ВЛАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ або в таких, що не забезпечують їх пенсійним фондом, можуть собі відкрити в Щадниці пенсійне Konto — IRA — вкладаючи на нього по 1,500.00 дол. річно. Згідно з Федеральним законом, гроші вложені на таке пенсійне Konto вільно відтягати від приходового податку (Income Tax Return).
- ГОДИНИ УРЯДУВАННЯ: Кожного дня, крім суботи, від 9-ої год. рано до 3-ої год. по пол.: в п'ятницю від 9-ої год. рано до 7-ої год. вечора.
- Всі наші ошадності мають державне забезпечення — FDIC — до 40,000.00 дол.
- Згідно з вимогами Федерального Банку, передчасне згрошешення Сертифікатів підлягає частинному обтягненню дивіденди.

НОВІ ПІДПІЛЬНІ ВИДАННЯ...

(Продовження зі стор. 2)

тив та приватні господарства виробничого характеру. На відміну культури Медвегаліс передбачує повне усунення російських впливів.

„Аушра“ подає, що в литовських школах посилюються також русифікаційні заходи. Починаючи з 1979 р. російську мову введено навіть в дитячі садки. Російськомовні класи мають тільки по 24 учні, але їх і далі ділять на менші групи з метою посилення навчання російської мови. Зате литовськомовні класи мають по 40 а то й більше учнів. У всіх литовських школах введено російську мову як обов'язкову.

В Ташкенті відбулася 22 до 24 травня так зв. науково-теоретична конференція під н. „Російська мова — мова дружби і співпраці між народами СРСР“. Справжня тема конференції — посилення русифікаційних процесів у неросійських республіках з метою довести до повної мовної уніфікації в СРСР, чого не ставив собі навіть царський режим. Советська преса подала тільки офіційний комюнікат про цю конференцію. Проте литовський самвидав опублікував два документи, видані шкільними чинниками Литви напередодні ташкентської конференції, які виявляють справжні тенденції й планивання на найближче майбутнє у шкільній політиці советсько-російського режиму.

Перший із документів —

Другий документ, „Про засоби дальшого поліпшення навчання російської мови в союзних республіках“, з 3-го грудня 1978р. доручає створити „сприятливі“ умови для навчання російської мови серед неросіян. Між іншим міністр рекомендує, щоб у вузах окремих республік збільшити години навчання російської мови коштом інших предметів; при тому неросіяни, котрі бажають вивчати російську мову, одержують дозвіл вступати на філологічні факультети вищих шкіл без конкурсних екзаменів.

Литовські самвидавні матеріали вказують на те, що опубліковані документи порушують елементарні права людини, вони намагаються позбавити неросійські народи СРСР права вживати рідну мову й навчатися рідною мовою. Ці, ніде неопубліковані, отже засекречені документи, є показником посилення хвилі русифікації неросійських народів СРСР.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ
БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Міжнародна Соціалістична Конференція в Стокгольмі

У дні 19-го і 20-го травня відбулася конференція Соціалістичної Унії Центрально-Східної Європи в столиці Швеції. Соціалістична Унія була заснована в 1948 році в Лондоні. До цієї організації належать соціалістичні партії країн, що знаходяться під комуністичними режимами в Європі: Болгарія, Естонія, Латвія, Литва, Польща, Румунія, Угорщина, Україна, Чехо-Словаччина, Югославія. Українська Соціалістична Партія бере активну участь у діяльності Соціалістичної Унії від самого початку цієї організації. Соціалістична Унія є членом Соціалістичного Інтернаціоналу, до якого належать партії з усіх континентів. Делегація Української Соціалістичної Партії була і на сей раз на конференції Соціалістичної Унії в Стокгольмі і брала участь в обговоренні проблем країн Центрально-Східної Європи.

Учасники конференції виступили з доповіддю та відповіли на питання:

1. Опозиційні рухи в східно-європейських країнах; 2. взаємини з Соціалістичним Інтернаціоналом; 3. політика міждержавного відпущення.

Конференція Соціалістичної Унії мала свої наради в домі Шведської Соціалістичної партії — „Folkets Hus“. Представник Шведської партії Еверт Свенсон, член парламенту, привітав конференцію Соціалістичної Унії і взяв участь в роботі конференції. Секретар Соціалістичного Інтернаціоналу Бернд Карлсон привітав конференцію телеграмою з Лондону, де знаходиться секретаріат Інтернаціоналу.

До першої точки наради конференції мав доповідь голова Соціалістичної Унії Бруно Калнінш (Латвія). Він ствердив поширення опозиції до режиму диктатури в країнах Центрально-Східної Європи і звернув увагу конференції зокрема на опозицію в Україні та в Литві. Він зазначив, що також в інших країнах виявляється опозиція режимові різним способом, при чім доходить до розпалюючих дій, як, наприклад, замах на секретаря компартії в Латвії.

Б. Калнінш нарисовує наслідки колоніальної політики в Естонії і Латвії. Терор, „вивод“ людності цих країн в простори неіснуючого Советського Союзу і заселення їх чужим елементом.

Літературний критик

СКЛАДАТИ ГРОШІ ЧИ ПОЗИЧАТИ
НАЙКОРИСНІШЕ

у Федеральній Кредитовій Кооперативі

„САМОПОМІЧ“

в Нью Йорку

Дивіденди від ошадностей 6.5% з чвертьрічним нарахуванням

• ЖИТТЄВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ відповідно до ошадностей — АЖ ДО ВИСОТИ \$2,000.00

• ОДНО ДО ШІСТЬ РІЧНІ ОШАДНОСТЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ від 6.75% до 8% річно — з чвертьрічним нарахуванням.

• ПОЗИЧКИ ОСОБИСТІ ТА ГИПОТЕЧНІ (мортгеджі) на довгих умовах сплати.

• ПОЗИЧКИ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДО ВИСОТИ \$10,000.00 на кошті Кооператива.

• ПОЗИЧКИ НА АВТА.

• СТУДЕНТСЬКІ ПОЗИЧКИ — до сплати після закінчення студії.

• Вільний від прибуткового податку ПЕНСІЙНИЙ ФОНД (IRA) на 8% річно.

• ЧЕКОВІ РАХУНКИ (SHARE DRAFT).

• ГРОШЕВІ ПЕРЕКАЗИ ТА ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ знають в цілому всі фірми American Express.

ADPESA

SELF RELIANCE (N.Y.) FEDEKAL CREDIT UNION

108 Second Avenue ■ New York, N.Y. 10003

Тел.: (212) 473-7310

Іван Дзюба в своїй праці — „Інтернаціоналізм чи русифікація“ — стверджує, що „Інтернаціоналізм“ — це старався цитати з творів Леніна підтримати протести українських дисидентів проти великодержавного шовінізму, керуваного з Москви, і послав свою книгу до ЦК Компартії України. Опозиційні українці, спираючись на советську конституцію, нагадують у своїх виданнях про право України на вихід із Советського Союзу.

Репресії адміністрації припинили вихід опозиційного українського „Вісника“. Але це не погасило вільної думки в Україні. Після конференції в Гельсінках українські дисиденти домагаються здійснення резолюції конференції про гарантії для прав людини — громадянства, котру підписали й представники уряду СРСР. Так створено в Україні групу для нагляду над здійсненням Гельсінкських постанов про людські права, і виходить публікація, в якій стверджено репресії апарату супроти оборонців закон